

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

7. Non est tam difficile, quàm multi putant id quod superioribus capitibus de modis amorem sanctum consequendi dictum est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT VII.

*Non est tam difficile, quam
multiplicant id quod supe-
rioribus capitibus de mo-
dis amorem sanctum con-
sequendi dictum est.*

Vereor ne metieulosis, quæ
jam dicta sunt, stuporem
quendam injecerint, aut despera-
tionem; & proinde melius esse
non incipere, quam in medio co-
nato præ molestarum magnitu-
dine deficere: animandi sunt illi
verbis Christi ad Sanctam Birgit-
tam prolatis: *In amore meo, inquit,
videtur esse onus quasi plumbum, quia
cum jejunare debent, seu vigilare, &
refrenare carnem, quasi plumbum
portare sibi videntur: si autem verba,
& contumelias audierint, si in religio-
ne, & oratione morantur, quasi inter
aculeos resident, & in omni hora an-
gustiantur: sed qui in amore meo esse
vult, incipiat primò vertere onus, id
est conetur ad faciendum bona per vo-
luntatem, & continuum desiderium:
inde levet modicè, & paulatim, id est
faciat ea quæ potest, cogitando sic:
Hoc bene possum facere, si Deus dederit
mibi auxilium: deinde perseverans in
incepto, cum tanta alacritate, ea quæ
videbantur sibi prius esse onerosa, in-
cipit portare, quod omnis labor, in je-
junjs,*

*Quomo-
do amo-
rem illum
consequi
possimus.
L. I. c. 15.*

mitio pilâ lusit; Pompejum. &
Cæsarem, quorum nemo alterum
audebat offendere, nisi ut alterum
demereretur, simul provocavit;
dum reliquias victi exercitus, per
colles arentes loricatorum trahit,
quoties aquæ fuit occasio, novis-
simus bibit: sed & illud in eo mi-
rum, cum illi legem dissuasuro, to-
ga in foro esset erepta, & à ro-
stris usque ad arcum Fabianum
per seditiosæ factionis manus tra-
ctus voces improbas, & sputa, &
omnes alias insanæ multitudinis
contumelias pertulisset, ita tran-
quillè se habuit, quasi ullâ affici in-
juriâ non posset.

Deus ergo amor in Deum
perfecto, quod apud Philonem
quidam Philosophiæ tribuunt, qui
ajunt veros germanosque Philo-
sophos hunc præcipuum ex scien-
tia fructum decerpere, quod non
mutantur unâ cum negotijs, sed
inde flexâ constantiâ adaptant se
rebus omnibus: quod similitudi-
ne lyre illustratur, quæ ex sonis
inter se contrarijs, gravibus nem-
pe & acutis temperata, & ma-
nu doctâ pulsata, suavissimâ har-
moniâ audientium aures demul-
cet: ita justus cum in rerum con-
trariarum concursu animum plus
a quo non intendit nec remittit,
ad Deum, qui in se semper unus
est, & immutabilis, quam proxi-
mè accedit.

*Idem tract.
quod in Sa-
pientem
c. 6. 2.*

*Tract. quod
Deus sic
inmuta-
bilis.*

*10.
Et Cato.*

ANNE
LIN
COGE
OPEN
MUM
V. 10

junjs, seu vigilijs, & alijs laboribus quibuscumque est sibi tam levis quasi pluma; & in tali sede, quiescunt amici mei, quæ malis, & desideriosis est quasi circumsepta aculeis; sed amicis meis, est summa quies, & levis quasi rosa.

Epist. 104. Iisdem objectionibus, dum ad virtutem homines hortaretur, flagellabantur aures Senecæ: Toties, inquit, mihi occurrunt isti, qui non putant fieri posse, quidquid facere non possunt, & ajunt nos loqui majora, quàm quæ natura humana sustineat: at quæto ego de illis melius existimo: ipsi quoque hæc possunt facere, sed nolunt. Denique quem unquam ista destituere, tentantem? cui non facilliora apparuere in actu? non quia difficilia sunt, non audemus, sed quia non audemus, difficilia sunt. Verè notavit idem Philosophus nos umbris nostris terreri, quæ luce experientia dissipantur: *Multa, inquit, per noctem habita terrori, dies vertit in risum.*

2.
Proprij
judicij ab-
negatio-
ne.

Philippum Nerium solitum dicere accepimus, perfectionem trium digitorum latitudine comprehendi, atque hoc dicens tribus digitis frontem obtegebat; arbitrator significare voluisse proprii judicij voluntatisque submissione præcipuum esse ad perfectionem virtutum assequendam instrumentum: addiderim pace tanti viri, verè in tribus totum illud, quod tam arduum & laboriosum habe-

tur, parandi sibi amoris divini negotium consistere. 1. Ut accuratum de re totà formes tibi judicium; tū ut seridè illam velis. 3. Ut studium conatumque ad illam consequendam sedulo & constanter adhibeas.

3. Suppono, ergò tam amoris divini indolem atque præstantiam, quàm viam, quæ ad illum ducit, ex superioribus tibi esse perspecta; adsecundum igitur te accinge, & fac ut seridè velis: Christus Dominus homini ad perfectionis culmen iter postulanti, *Si vis, ait;* sed velle opus est cunctabundo, sed resolutò, & ad difficilia quæque obeunda parato atque expedito. Rectè notavit Seneca, sicut laboriosus est & molestum homini, eoque necessitatis adigi, ut cogatur alteri dicere, *Rogo te, ita nihil æquè promptum esse ac facile dicere, Volo.* Inter hominem famelicum & boni stomachi, & alterum languidum, & fastidiosum, magna est differentia; ille enim omnia devirat, & panis marcidus & mucidus illi etiam sapit: huic omnia fastidio sunt, & ubi modo hunc, modò illum cibum delibavit, nauseabundus ibi relinquit: ita se habent languida, & ad minimarum difficultatum umbras desultoria voluntates.

4. Non amat similes Deus; sed alacres, ardentes, & expeditas, quas ubi seridè ad opus accingi con-

conspicit, continuo subsidio ac-
 currit, & ad reliqua adjumento
 est. Abbatem Theodosium cum
 vitam solitariam esset auspicatus,
 ductum in Theatrum ingentis
 magnitudinis monuit Angelus
 pugnandum esse cum Æthiope
 tam vastæ molis, ut capite nubes
 tangere videretur. Ad hæc verba
 exhorruit Theodosius, sed insti-
 tit Angelus, addiditque: Ingre-
 dere cum omni alacritate, & fidu-
 cia; mox enim ut tu illum ador-
 fueris, ego adjutor adero, tibi-
 que victoriam reponam. atque ita fa-
 ctum: ubi enim luctari invicem
 cœpère, continuo Angelus ad-
 fuit, & coronam capiti eius impo-
 suit. Aliud luculentius submini-
 strat exemplum ad Macariū scri-
 bens S. Paulinus, qui Senem ob-
 ortâ tempestate cæteris per lem-
 bum delapsis solum in navi reli-
 ctum mirabiliter à Christo adju-
 tum memorat; ita tamen, ut pri-
 mum conatum semper ab illo
 Christus exigeret. Jubetur à
 Christo malum excidere, quem
 eo tempore excidi pro navis re-
 medio oportebat: id multi homi-
 nes ijque validissimi, sine suo &
 navis periculo facere non potuis-
 sent, ille tamen verbo Dei nixus
 ad id se accingit, & ecce malus le-
 viter bis senili manu tactus ma-
 gis, quàm securi ictus in mare sine
 periculo profilit: ita ad alia omnia
 nautica munia tantum specie a-

gendi manum porrigere jubeba-
 tur ad singula; cætera Christi vir-
 tus & potètia supplebat, atque hoc
 modo portum, quem petebat, fe-
 liciter attingit.

Cùm aliquando in templo ca-
 neretur, *Qui vult venire post me, vi-*
 dit S. Gertrudis Christum viâ
 quidem floridâ & vernante ince-
 dentem; sed tamen spinis obsitâ,
 & horrescente; cruceam verò præ-
 cedere, spinas hinc inde amoven-
 tem, & dissipantem, quibus signi-
 ficatum volebat Christus aspe-
 ram quidem esse virtutis viam, sed
 Crucis & Passionis sue meritis mi-
 rum in modum asperitatem miti-
 gari, & se continuo adesse, ubi
 suæ voluntatis auspiciu homo sa-
 crificium gratiæ operante inchoa-
 rit. S. Anselmus ex istis verbis, *Si*
quis vult, rectè colligit Christum
 uti gratiâ excitante prævenit vo-
 luntatem, ita ubi illa consensum
 præbuit, eiusdem gratiæ subsidio
 operantem comitari, & laboran-
 tem sublevare. Arsenij celebratur
 pronuntiatum, teste S. Dorotheo,
 cum qui se vincere conatur, ex-
 perturum Domini auxilium, quo
 facile id efficiat, quod sibi diffi-
 cultatibus implexum videbatur.
 Hinc S. Gregorius Nazianzenus
 Dei bonitatem admirans exclam-
 mat: *O Faustam contrahendi cum*
Deo rationem! hæc bonum solo vo-
luntatis pretio emendum: sibi propo-
nitur.

5.
 Et crucis
 auspicio.

De mensu-
 ra crucis.

De Sacro-
 Bapt.

Bb Novit

6.
Et Dei
opc

Hom. I. or
ser. 26.

7.
Contra
molestias
nitendo.

Novit Deus suæ gratiæ sub-
sidium nobis esse perquam neces-
sarium, illamque libentius elargi-
tur, quam ad eam flagitandam
promptissimus. quod triplici simi-
litudine declarat S. Macarius: Si
aliquis filium suum vellet ad instar
avis volare & sursum ferri, ei alas
subministraret: item si in regio-
nem longinquam emitteret ubi
sciret illi cum venenatis serpenti-
bus negotium fore, illum pharmaci-
cis & antidotis communiret; de-
nique si juberet illum mare traji-
cere, instrueret navim, qua vehi
posset, ne si nando id agere tenta-
ret, fluctibus obrutus submergeret-
retur. Vult Deus nos in perfectio-
nis montem quasi volando evade-
re, vult cum dæmone, mundo, &
carne virulentis bestiis colluctari;
vult per huius vitæ tempestuosum
fretum, ad æternitatis portum
cursum dirigere: quis est paterno-
rum viscerum, quibus Deus ple-
nus est, tam ignarus, ut putet de
rebus ad hæc necessarijs non con-
tinuò nobis provisorum? Nostra
culpa est si in medio cursu defici-
mus; laborem fugimus, & diffi-
cultatum deterremur incurribus;
nec bene apprehendimus, quod
expressit Quintilianus: res inter
initia urere, sed consuetudine
mollescere; quod medicinæ simi-
litudine enucleatius ostendit S.
Anselmus; hæc enim accepta & in
stomachū transmissa cōclusiones,

& vomitus provocat, ac ægrum ad
querelas & in medicū convicia ja-
cienda cōpellit, ubi verò aliquo tho-
rarū lapsu malignos humores hinc
inde collectos expulit; ubi caput,
& stomacham aliasq; corporis par-
tes sublevavit, tum demum & me-
dicus & medicina laudatur. Ad
hunc modum divina gratia in ani-
mum à Deo immissa primo cum
vitijs & malis affectionibus con-
gressu, omnia interiora tumultu
& seditione completa videtur;
postea verò ad instar apis in alveo-
lo, ita illa in corde hominis suum
mel ab aspectu hominum abscon-
dita & reclusa suaviter operatur,
ut notat S. Macarius, aut, ut ait S.
Diadochus, ad instar pictoris in
officina sua conclusi, qui paulatim
imaginem suam efformat ac pri-
mò crassiores colores substernendo;
tum alios pulchriores apponendo,
denique præstantissimos
cum subtilibus lineamentis ex arte
deducendo picturam effingit spe-
ctantium oculis acceptissimam: ita
cū anima nostra divina agit gratia.
Obstinemus itaque in animum
ad affectionem tanti boni, & Is-
raëlitaram in terræ promissæ ho-
stiumq; expugnatione segnitiam,
pusilloque animos, dedecoris &
exitij plenissimos fugiamus, qui
ubi ab illis, qui terram illam per-
lustrarāt, gigantea hominum cor-
pora, urbesque muratas expug-
natu difficiles intellexerant, con-
tinuò.

Similia

Ex
na Pa
ms.

CAPUT VIII.

An brevior via ad asequendum perfectum amorem sit Oratio; an verò mortificatio.

tinuò fracti debilitatiq̄ue pedem retrò referre voluerunt; cùm in Omnipotente, qui uno flatu omnia illa dissipare poterat, spem suã collocare debuissent: ne simiam imitemur, quę dum dentem in nucem abijcit, quã si morsum unum aut alterum congeminaret, *nucleo* effracto medullã dulcedine frueretur: ne perfectionem amoris sancti similem faciamus pomo illi, quod Unedonem appellari dicit Plinius, quod propter acerbitatem saporis semel illud gustasse sufficiat: sequamur potius Christi consilium, qui è sancti Francisci familia Religioso ob ordinis austeritatem in perseverantia vacillanti suavit, ut ad amarissimã suã Passionis memoriam, & ad sui lateris vulnus recurreret; quod dum illo pic̄ exequitur omnes ordinis Religiosi asperitates velut melle resperfas deterfasq̄ue est expertus. Sanctam Lutgardem juvenulam mundi illecebris detentam, & vaga per evanescentes flosculos mella hinc inde colligentem, dum Christus ad saniozem orbitam revocare vult, ei apparens, latusq̄ue discooperiens, vulnusq̄ue sanguinem stillans, ei ostendans dixit: Cave posthac ne amoris stulti blanditias & irritamenta stultior ipsa veneris, hic vide quem te amare, & quibus de causis oporteat; tibiq̄ue spondeo; si gratiã meã non desis, defæcatis, & nullo sine terminandis delicijs te beatam,

Plerique primas partes orationi deferunt; & faciliorem, jucundiozemq; viam ad amorẽ sanctum eam sedulo frequentanti aperiri existimant in eã colligi rosas sine spinis, deq̄ue rupibus mella sponte sudare sibi persuadent, ac ubi cum aliqua potentiarum tranquillitate sese Deo supplices stiterint, aperiendum illic cœlum, & manna cœleste abundanter effusum iri, ac lumen divinum subministrandum cum nescio qua prægustatione eliciarum paradisi: in quo sæpius contigit eos falli. Hinc est quod S. Teresa eum, qui orationis iter ingreditur, vult in animum inducat, ad pugnam, & crucem se vocari; alioquin, ait, super arenã ædificabimus præter quã quod ridiculum sit intueri nos mille impedimentis, & imperfectionibus obnoxios, & vix primis nascentium virtutum clementis imbutos (Deus det, ut eousque pervenerimus) audere nihilominus in oratione gustus & consolationes affectatẽ exquirere, & de

B b 2 aridi-

9.
Dolor
circa amo-
tis consec-
quendi
modum,

Du chx-
Jean de
l'ame me
2.6.2.

8.
Ex memo-
ria Passio-
nis.